

Jevgeni Luštšikov juhatuse esimees AS Kallavere Haigla kh@kh.ee Teie nr

Meie 20.02.2014 nr 7-9/131434/1400831

Ettepanekud põhiõiguste paremaks kaitseks

Austatud Jevgeni Luštšikov

Pöördun Teie poole seoses õiguskantsleri 05.12.2013 AS Kallavere Haigla hooldusravi osakonna etteteatatud kontrolliga. Täpsemalt soovin Teile teada anda kontrolli tulemustest.

Esmalt soovin aga veel kord tänada AS Kallavere Haigla töötajaid õiguskantsleri nõunikele kontrollkäigul osutatud igakülgse abi ja meeldiva koostöö eest. Vabandan ühtlasi, et minu tagasiside kontrollkäigule on viibinud.

Kontrollkäigul selgus, et AS-s Kallavere Haigla esinesid mõned puudused. Täheldatud olulisemaid puudusi ja oma ettepanekuid nende kõrvaldamiseks käsitlen täpsemalt käesolevale kirjale lisatud kontrollkäigu kokkuvõttes. Märgin selgituseks, et õiguskantsleri nõunikud ei kontrollinud kogu AS Kallavere Haigla tegevust, mistõttu puudutavad minu tähelepanekud vaid teatud aspekte.

Toon siinkohal lühidalt välja ka puudujäägid, millele soovin tähelepanu juhtida:

- 1) n-ö väikeses majas olevate patsientide ravidokumentides puudus kohane nõusolek hooldusraviteenuse osutamiseks;
- 2) n-ö suures majas puudus õe väljakutse süsteem;
- 3) haiglas võib esineda olukordi, kus inimväärne kohtlemine ei ole tagatud;
- 4) haiglas võib esineda keeleprobleeme patsientidega suhtlemisel.

Nimetatud puudujääkidest tulenevalt ja soovides parandada isikute põhiõiguste ja -vabaduste kaitset AS-s Kallavere Haigla, teen Teile järgnevad ettepanekud:

- 1) tagada, et hooldusraviteenusele saabuvatelt patsientidelt või nende seaduslikelt esindajatelt küsitaks alati kohane nõusolek hooldusraviteenuse osutamiseks ja see kirjalikult fikseeritaks;
- 2) selgitada poolt- ja vastuväiteid vastutustundeliselt kaaluma võimetu sisuliselt piiratud teovõimega patsientide puhul neile endile (kui patsiendi seisund seda võimaldab), nende lähedastele või kohalikule omavalitsusele, et viivitamatu teenuse osutamise vajaduse puudumisel tuleb enne hooldusraviteenuse osutama asumist patsiendile määrata kohtul

- seaduslik esindaja, kes saaks patsiendi asemel anda teenuse osutamiseks kohase nõusoleku;
- 3) selgitada igakordselt välja, kas kohus on patsiendi seaduslikule esindajale andnud õiguse otsustada tervishoiuteenuse osutamine patsiendi eest;
- 4) tagada, et patsiendi ravidokumentides fikseeritaks selgitus, miks hooldusraviteenuse osutaja leidis, et patsient on otsusevõimetu või piiratud teovõimega patsient ei ole võimeline hooldusraviteenuse osutamise poolt- ja vastuväiteid vastutustundeliselt kaaluma;
- 5) tagada haigla mõlemas majas nõuetekohase õe väljakutse süsteemi olemasolu;
- 6) patsientide üle, kes ei saa või ei oska õe väljakutsesüsteemi kasutada, tagada sobivate meetmetega piisav valve;
- 7) teavitada patsiente põhjalikumalt ja vajadusel korduvalt õe väljakutse süsteemi olemasolust ja kasutusvõimalustest;
- 8) pöörata senisest enam tähelepanu sellele, et haiglas hooldusravi saavaid patsiente koheldaks igas olukorras inimväärikalt. Selleks soovitab õiguskantsler eelkõige:
 - o tagada, et patsientide söötmisel jälgitaks patsientide võimeid ja vajadusi ning ei kiirustataks;
 - o kaaluda patsientide söögiaegade muutmist või lisakorraga täiendamist, et patsientide kõht oleks magama minnes piisavat täis;
 - o muuta patsientidega suhtlemist ja anda patsientidele (vajadusel korduvalt) selgitusi nende haiglas olekut puudutava kohta;
 - o parandada haiglas patsientide nende erinevaid vajadusi (liikumispiiranguid, vaimset seisundit jm) arvestavatesse tegevustesse kaasamist, sh motiveerida patsiente tegevustes osalema;
 - võimaldada patsientidel, kelle tervislik seisund seda võimaldab, üksi või koos töötajaga värskes õhus viibimist. Värske õhu kätte võiks viia ka lamajaid haigeid, kui nende tervislik seisund seda võimaldab ning see ei nõua haiglalt ebamõistlikke jõupingutusi.
- 9) tagada, et kõik töötajad, kelle ülesannete hulka kuulub patsientidega suhtlemine ja nende vajaduste rahuldamine, suudavad eesti keelt kõnelevate patsientidega piisaval määral suhelda. Patsientide heaolu silmas pidades võiks haigla kaaluda töötajate toetamist eesti keele omandamiseks või muul moel motiveerida töötajaid eesti keelt omandama.

Täiendavalt soovitan Teil vaid võõrkeelt kõnelevate patsientide puhul kasutada patsiendiga suhtlemiseks ja temaga teabe vahetamiseks viise, mis tagavad patsiendi terviseõiguse ja inimväärikuse kaitse, sh nii hooldusraviteenuse osutamiseks kohase nõusoleku saamisel kui ka patsiendiga seotud igapäevaste vajaduste rahuldamisel.

Ootan Teilt võimalusel tagasisidet minu ettepanekute ja soovituste täitmise osas **21. märtsiks 2014**.

Soovin, et meie hea koostöö isikute põhiõiguste ja -vabaduste tagamisel sama meeldivas vormis ikka jätkuks.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest õiguskantsleri asetäitja-nõunik õiguskantsleri volitusel